

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА УКРАИНА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Украина за поттикнување и заемна заштита на инвестиции,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 28 април 1998 година.

Бр. 07-1733/1
28 април 1998 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗАКОН
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА
НА УКРАИНА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Украина за поттикнување и заемна заштита на инвестиции, склучен на 2 март 1998 година во Киев.

Член 2

Спогодбата во оригинал на македонски, украински и англиски јазик гласи:

ДОГОВОР
меѓу
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
и
ВЛАДАТА НА УКРАИНА
за поттикнување и заемна заштита на
инвестиции

Владата на Република Македонија и Владата на Украина, во натамошниот текст: Договорни страни, со желба за поттикнување на меѓусебната стопанска соработка во заеднички интерес за двете држави, со цел создавање и одржување поволни услови за инвестирање на инвеститори од едната Договорна Страна на територијата на другата Договорна Страна, имајќи ја во предвид потребата за поттикнување и заштита на странските инвестиции со цел забрзување на стопански развој на двете Договорните Страни, се договорија за следното:

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Договор:

1) Изразот "инвестиција" се однесува на било кој вид на средства инвестирани од инвеститорот на едната Договорна Страна на територијата на другата Договорна Страна, под услов инвестирањето да е извршено според законите и прописите на последнава и ќе вклучува посебно, но не и исклучиво :

- а) подвижен и недвижен имот како и други сопственички права, како што се право на службеност, хипотеки и други права согласно со законот;
- б) акции, удели или било кој друг облик на учество во компаниите;

- в) побарувања кои гласат на пари или други услуги кои имаат стопанска вредност;
- г) права од интелектуална сопственост, вклучувајќи авторски права, трговски марки, патенти, индустриски дизајн, технички постапки, know-how, деловни тајни, трговски називи и good will поврзан со инвестиција;
- д) било кои права кои произлегуваат од закон или договор, како што се концесии доделени во согласност со важечките прописи, со кои се уредува вршењето на работите, вклучувајќи ги правата за истражување, обработка, добивање и експлоатација на природните ресурси.

2. Изразот "инвеститор" означува било кое физичко или правно лице на едната Договорна Страна кое инвестирало, инвестира или ќе инвестира на територијата на другата Договорна Страна.

- а) Изразот "физичко лице" значи, во однос на двете Договорни Страни, било кое физичко лице кое е државјанин на Договорните Страни.
- б) Изразот "правно лице" значи, во однос на двете Договорни страни, правно лице вклучувајќи претпријатија, компании, корпорации, деловни здруженија и организации кои се основани или организирани согласно со респективното државно законодавство на некоја од Договорните Страни и имаат свое седиште на територијата на таа Договорна Страна.

3. Изразот "приход" значи пари кои се остваруваат од инвестициите, а особено профити, камати, дивиденди, надоместоци за авторски права и разни други надоместоци, вклучувајќи го и реинвестираниот капитал и капиталната добивка.

4. Изразот "територија" ја означува територијата на Република Македонија и територијата на Украина вклучувајќи го копнениот, водениот и воздушниот простор над кој засегнатата држава остварува суверени права и јурисдикција, согласно со меѓународното право.

5. Било каква промена во формата на инвестицијата не влијае на нејзиниот карактер како инвестиција.

Член 2

Поттикнување и одобрување на инвестиции

1. Секоја Договорна Страна на својата територија ќе ги поттикнува инвестициите на инвеститорите на другата Договорна Страна и ќе ги одобрува таквите инвестиции согласно со нејзините закони и прописи.

2. Кога Договорната Страна ќе го дозволи инвестирањето на својата територија, согласно со своите закони и прописи, ќе ги издаде потребните одобренја во врска со таквото инвестирање со поткрепа на лиценци спогодби и договори за техничка, трговска или административна соработка. Секоја Договорна Страна, кога е потребно, ќе настојува да издаде потребни одобренја во врска со работата на советници или други квалификувани лица со странско државјанство.

Член 3

Заштита и третман на инвестициите

1. Секоја Договорна Страна ќе ги заштитува на својата територија, инвестициите на инвеститорите од другата Договорна Страна извршени во согласност со нејзините закони и прописи и нема со неоправдани и дискриминаторски мерки да го попречува управувањето, одржувањето, користењето, уживањето, проширувањето, продажбата и, во краен случај, ликвидацијата на таквите инвестиции.

2. Секоја Договорна Страна ќе обезбеди правичен и непристрасен третман на инвестициите на инвеститорот од другата Договорна Страна во рамките на својата територија. Овој третман не смее да биде понеповолен од третманот кој секоја Договорна Страна го дава на инвестициите на сопствените инвеститори или на инвеститори од трета држава.

3. Третманот од став 1 и 2 на овој член нема да се применува на привилегии кои некоја од Договорните Страни ги дава на инвеститорите на трети држави врз основа на нивното членство или здружување во слободна трговска зона, царинска унија, заеднички пазар, или врз основа на постојни или идни спогодби кои се однесуваат на одбегнување на двојно оданочување или друг меѓународен договор или аранжман кој целосно или делумно се однесува на оданочувањето.

Член 4

Експропријација и надоместок

1. Ниедна Договорна Страна не може да преземе мерки на експропријација, национализација или други мерки со ист ефект спрема инвестициите на инвеститорите на другата Договорна Страна, освен во случај тие мерки да се преземени во јавен интерес, на правична основа, по законска постапка и ако е предвиден ефективен и адекватен надоместок.

Надоместокот мора да одговара на пазарната вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред експропријацијата или

претстојната експропријација да стане општо познат факт. Надоместокот за штетата содржи и камата, пресметана на годишна ЛИБОР основа од денот на национализацијата до денот на исплатата.

2. Износот на надоместокот ќе се одреди во конвертибилна валута, ќе биде слободно трансферибилен и ќе биде исплатен без неоправдано одлагање на овластено лице, без оглед на неговото живеалиште односно престојување.

Ќе се смета дека надоместокот е исплатен "без неоправдано одложување" доколку е извршен во период кој вообичаено е потребен за завршување на процедурата за исплата на надоместокот.

Наведениот временски период почнува да тече од денот кога е определен износот на експроприраната инвестиција и не смее да го надмине рокот од шест месеци.

3. На инвеститорите на една Договорна Страна кои ќе претрпат штета на инвестициите на територијата на другата Договорна Страна, заради војна или друг оружен судир, вонредна состојба, побуна, востание или немири, им е доделен третман обезбеден во член 3, став 2, во однос на повраток, обештетување, компензација или друг вид на надоместок.

Исплатата на наведените надоместоци, кога е можно, ќе се изврши без одлагање, во конвертибилна и слободно трансферибилна валута.

Член 5

Пренос

1. Секоја Договорна Страна на чија територија е извршено инвестирање на инвеститори од другата Договорна Страна, ќе им дозволи на инвеститорите слободен пренос на средствата во врска со овие инвестиции, а особено на:

- а) влогот и дополнителните суми на пари потребни за одржување и проширување на инвестициите;
- б) заработки, добивки, камати, дивиденди и други тековни приходи;
- в) износите за враќање на кредити, вклучувајќи и камати, кои се во непосредна врска со инвестирањето;
- г) надоместоци за авторски права (ROYALTIES) и провизии;
- д) приходите од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестицијата;

г) надоместоците од членот 4 на овој Договор;

е) заработките на државјаните на едната Договорна Страна на кои им е дозволена работа во рамките на инвестициите на територијата на другата.

2. Преносите ќе бидат извршени без одлагање, во слободно конвертибилна валута според официјалниот курс за тековната трансакција на денот на преносот, во согласност со законите и прописите на Договорната Страна на чија територија инвестирањето е извршено, под услов да се намирени сите финансиски обврски спрема таа Договорна Страна.

3. Договорните Страни се обврзуваат да обезбедат за преносите од ставот 1 и 2 на овој член третман кој нема да биде понеповолен од третманот доделен на преносите во врска со инвестициите на инвеститорите од било која трета држава.

Член 6

Суброгација

1. Ако едната Договорна Страна или некоја агенција изврши плаќање на било кој од нејзините инвеститори по основ на гаранција или осигурување во согласност со договорот за инвестирање, другата Договорна Страна ќе го признае таквиот пренос, во корист на претходната Договорната Страна или агенција, во поглед на сите права на инвеститорот.

Договорната Страна или било која агенција на која по пат на суброгација, се пренесени правата на инвеститор, има право на истите права како и инвеститорот, и за да ги оствари, мора да ги преземе и извршува сите обврски кои за него од таа осигурана инвестиција произлегуваат.

2. Во случај на суброгација од став 1 на овој член инвеститорот нема да подигне тужба, освен ако за тоа посебно не го овласти Договорната Страна или било која агенција на таа Договорната Страна.

Член 7

Решавање на спорови помеѓу едната Договорна Страна и инвеститорите на другата Договорна Страна

1. Во случај на спор помеѓу едната Договорна Страна и инвеститор на другата Договорна Страна, инвеститорот е должен со детални податоци писмено да ја извести другата Договорна Страна за постоењето на таквиот спор. Таквиот спор помеѓу страните ќе се решава по пат на пријателски преговори.

2. Во случај кога спорот не може да се реши спогодбено, во рок од шест месеци од денот на писмениот поднесок со кој е известена другата Договорната Страна за предметот на спорот, според своја проценка, засегнатиот инвеститор може да предложи спорот да се поднесе до:

- компетентниот суд на Договорната Страна на чија територија инвестицијата е извршена; или
- "ad hoc" арбитражен суд, согласно Арбитражните правила на Комисијата за меѓународно трговско право на СОН (УНЦИТРАЛ); или
- Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови (ИЦСИД), согласно Конвенцијата за решавање на инвестициони спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување на 18.03.1965 година во Вашингтон Д.Ц. во случај двете Договорни страни да ја потпишале таа Конвенција.

3. Во случај на поведување спор пред надлежен орган на Договорната Страна или пред меѓународна арбитража, изборот за една од двете постапки е дефинитивен.

4. Арбитражната одлука односно пресудата ќе се донесе врз основа на:

- одредбите на овој Договор;
- националното право на Договорната Страна на чија територија инвестицијата е извршена, вклучувајќи ги и правилата за судир на законите;
- правилата и општо прифатените начела на меѓународното право.

5. Арбитражната одлука односно пресуда е конечна и задолжителна за двете страни во спорот. Секоја Договорна Страна е должна да ги спроведе арбитражните одлуки според прописите на нејзиното национално право.

Член 8

Решавање на спорови меѓу Договорните Страни

1. Споровите меѓу Договорните Страни кои се однесуваат на толкувањето и примената на одредбите на овој Договор, ќе се решаваат со консултации и преговори по дипломатски пат.

2. Доколку Договорните Страни не можат да постигнат спогодба за спорните прашања во рок од шест месеци од започнувањето на

спорот меѓу нив, врз основа на барање од било која Договорна Страна, истиот ќе биде поднесен до арбитражен суд кој ќе биде конституиран на следниов начин:

Секоја Договорна Страна ќе именува по еден арбитер, а така именуваните арбитри ќе именуваат претседател кој мора да биде државјанин на трета држава која одржува дипломатски односи со двете Договорни страни.

3. Ако едната Договорна Страна не именува арбитер, ниту се јавува на повикот на другата Договорна Страна тоа да го стори во рок од два месеци од денот на повикот, арбитер ќе се именува по барање на таа Договорна Страна од претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

4. Ако двата арбитри не може да се согласат за избор на претседател во рок од два месеци од нивното именување, истиот ќе биде именуван по барање на било која Договорна Страна од претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

5. Ако во случаите од ставот 3 и 4 на овој член, претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од Договорните Страни, претседателот ќе го именува потпретседателот, а во случај на негова спреченост или припадност на една од Договорните Страни, претседателот ќе го именува најстариот судија на Судот кој не е државјанин на ниту една од Договорните Страни.

6. Арбитражниот суд, согласно другите одредби на Договорните Страни, ќе ја одреди сопствената постапка. Судот ќе донесува одлуки со мнозинство на гласови.

7. Одлуките на арбитражниот суд се конечни и задолжителни за двете Договорни Страни.

8. Секоја Договорна Страна ги поднесува трошоци за нејзиниот член на судот и за неговото претставување во арбитражната постапка; трошоците за претседателот и останатите трошоци ќе ги поднесат на еднакви делови Договорните Страни. Судот може да одлучи поголем дел од трошоците да ги поднесе едната Договорна Страна и оваа одлука ќе биде обврзувачка за двете Договорни страни.

Член 9

Поповолно право

1. Кога проблематиката се регулира истовремено со овој договор и со друг меѓународен договор на кој обете договорни страни се потписници, ништо во овој Договор не може да ја спречи било која

од Договорните Страни или било кој од нивните инвеститори, кој поседува инвестиции на територијата на другата договорна страна, да ги примени правилата кои се попогодни за неговиот случај.

2. Ако третманот кој е обезбеден од една Договорна Страна за инвеститорите на другата Договорна Страна во согласност со своите закони и регулативи или други специфични одредби од договорите е поповолен отколку оној договорен со Договорот, ќе се примени поповолниот.

Член 10

Преговори и размена на информации

На писмено барање од едната Договорна Страна, другата Договорна Страна веднаш ќе пристапи кон преговори за толкување и примена на овој Договор.

На писмено барање од едната Договорна Страна, ќе биде разменета информација за влијанието кое законите, прописите, одлуките, административните практики или процедури или политики на другата Договорна Страна го имаат врз инвестициите на кои се однесува овој Договор.

Член 11

Примена

Одредбите од овој Договор ќе се применуваат на инвестициите на инвеститорите на едната Договорна Страна на територијата на другата Договорна Страна извршени пред, како и по стапувањето во сила на овој Договор.

Член 12

Влегување во сила

Овој Договор влегува во сила на денот на приемот на последното известување на едната Договорна Страна од другата Договорна Страна за исполнување на сите законски услови за влегување во сила на овој Договор.

Член 13

Траење и престанок на Договорот

1. Овој Договор останува во сила за период од десет (10) години и ќе продолжи да важи за сличен период или периоди, освен ако една година пред истекување на почетниот или последователниот период, било која од Договорните Страни ја извести другата Договорна Страна за нејзината намера за откажување на Договорот.

Известувањето за откажување на Договорот влегува во сила по истекот на една година од денот кога другата Договорна страна го примила известувањето за откажување на Договорот.

2. За инвестициите извршени пред датумот кога известувањето за откажување станува ефективно, одредбите од овој Договор ќе продолжат да се применуваат за период од десет години од денот на престанувањето на овој Договор.

Овој Договор е составен во Киев на 2 март 1998, во две оригинални верзии на македонски, украински и англиски јазик, при што секој од текстовите е подеднакво автентичен. Во случај на неусогласеност при толкувањето, меродавен е англискиот текст на Договорот.

ЗА ВЛАДАТА

ЗА ВЛАДАТА

НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НА УКРАИНА

Министер за надворешни работи
Благој Ханџиски, с.р.

Министер за надворешни работи
Генадиј Удовенко, с.р.

**УГОДА
МИЖ УРЯДОМ РЕСПУБЛКИ МАКЕДОНИЈА ТА
УРЯДОМ УКРАЌНИ
ПРО СПРИЈАННЯ ТА ВЗАЕМНИЙ ЗАХИСТ ИНВЕСТИЦИЈ**

Уряд Републики Македонија та Уряд Украјни, далі "Договірні Сторони",

бажаючи зміцнити економічне співробітництво для взаємної вигоди для обох країн,

маючи намір створити та підтримати сприятливі умови для інвестицій інвесторів однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони,

визнаючи необхідність сприяння та захисту іноземних інвестицій з метою наближення економічного процвітанья обох Договірних Сторін,

домовились про наступне:

**СТАТТЯ 1
Визначення**

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" означає будь-який вид цінностей, інвестованих інвестором однієї Договірної Сторони за умови, що вони були

зроблені згідно із законодавством та правилами іншої Договірної Сторони, та включатиме, зокрема але не виключно:

а) рухоме та нерухоме майно, а також будь-які інші права власності, такі як зобов'язання, заставні та інші права згідно із законодавством;

б) акції, корпоративні права та будь-які інші види участі у компанії;

в) грошові вимоги та вимоги будь-яких прав, які мають економічну цінність;

г) права інтелектуальної власності, включаючи авторські права, торгові марки, патенти, промислові дизайни, технічні процеси, ноу-хау, торгові секрети, торгові назви та гудвіл, пов'язані з інвестицією;

д) будь-які права, гарантовані законодавством або угодою, такі як концесії, надані згідно з відповідними правилами, які регулюють виконання діяльності, включаючи розвідку, переробку, видобування та експлуатацію природних ресурсів.

2. Термін "інвестор" означає будь-яку фізичну або юридичну особу Договірної Сторони, яка інвестувала, інвестує або збирається інвестувати на території іншої Договірної Сторони.

а. термін "фізична особа" використовується по відношенню до обох Договірних Сторін до будь-якої фізичної особи, яка є громадянином Договірних Сторін.

б. термін "юридична особа" використовується по відношенню до будь-якої юридичної особи, включаючи підприємства, компанії, корпорації, ділові асоціації та або організації, встановлені або організовані згідно чинного законодавства обох Договірних Сторін, які мають розташування на території цих Договірних Сторін;

3. термін "доходи" означають суми, отримані від інвестиції, і зокрема, прибутки, відсотки, дивіденди, роялті та плату за послуги, включаючи реінвестований капітал та капітальні надходження;

4. Термін "територія" означає територію Республіки Македонія і територію України, включаючи землю, воду та в повітрі, над якими зацікавлена Держава виконує згідно до міжнародного законодавства суверенні права і юрисдикцію над такими районами.

5. Будь-яка зміна форми інвестиції не змінює її характеру як інвестиції.

СТАТТЯ 2

Сприяння і допуск інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона повинна сприяти на своїй території інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони та допускатиме такі інвестиції відповідно до її законодавства та правил.

2. Якщо Договірна Сторона допускає інвестицію на свою територію, вона повинна надавати згідно до свого законодавства та правил необхідні дозволи у зв'язку з такою інвестицією та з виконанням ліцензійних угод та контрактів на технічну, комерційну та адміністративну допомогу. Кожна Договірна Сторона, у разі необхідності, сприятиме наданню необхідних дозволів щодо діяльності консультантів та інших кваліфікованих осіб іноземного громадянства.

СТАТТЯ 3

Захист та режим інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона захищатиме на своїй території інвестиції, зроблені згідно до її законодавства та правил інвесторами іншої Договірної Сторони і не повинна впливати з необґрунтованих або дискримінаційних причин управління, підтримання, використання, володіння, розширення, продаж і, в разі такого випадку, ліквідації таких інвестицій.

2. Кожна Договірна Сторона гарантуватиме належне та рівне ставлення на своїй території інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони. Таке ставлення не може бути менш сприятливим, ніж те, яке надано кожною Договірною Стороною інвестиціям, здійсненим своїми власними інвесторами або інвесторами будь-якої третьої держави.

3. Положення пунктів 1 та 2 цієї статті не стосуються привілеїв, які Договірні Сторони надають інвесторам будь-якої третьої держави у зв'язку з їх членством або приналежністю до вільних торгових зон, митних союзів, спільних ринків, існуючих або майбутніх конвенцій про уникнення подвійного оподаткування, або будь-яких міжнародних угод або домовленостей стосовно частково або в цілому оподаткування.

СТАТТЯ 4

Експропріація і компенсація

1. Жодна Договірна Сторона не буде здійснювати заходів по експропріації, націоналізації або будь-які інші заходи, що мають еквівалентний ефект проти інвестицій, які належать інвесторам іншої

Договірної Сторони, за винятком, якщо ці заходи здійснені для суспільних інтересів, на недискримінаційній основі і згідно до процесуального законодавства і впроваджуються при забезпеченні ефективної та адекватної компенсації.

Сума такої компенсації буде дорівнювати ринковій вартості експропрійованої інвестиції безпосередньо до моменту експропріації або перед тим, коли про загрозу експропріації стало загальновідомо. Компенсація за збитки включатиме також відсотки, нараховані на основі річної ставки LIBOR з дати націоналізації до дати виплати.

2. Сума компенсації встановлюватиметься в конвертованій валюті та вільно переказуватиметься та виплачуватиметься без зайвих затримок особі, яка має на це право, не зважаючи на його місце проживання або резиденцію.

Компенсація вважається здійсненою "без зайвих затримок", якщо вона проведена на протязі періоду, який звичайно необхідний для завершення процедури виплати компенсації.

Згаданий період наступатиме з дня визначення вартості експропрійованої інвестиції не перевищуватиме шести місяців.

3. Інвестори однієї Договірної Сторони, чії інвестиції потерпіли втрати в результаті війни або іншого військового конфлікту, надзвичайного національного стану, заколоту, перевороту або безладу на території іншої Договірної Сторони буде надано режим, як обумовлено в Статті 3, параграф 2, по відношенню до реституції, відшкодування, компенсації або іншого вирішення.

Остаточні платежі, якщо це можливо, переказуватимуться без затримки, у конвертованій та вільно переказуваній валюті.

СТАТТЯ 5

Перекази

1. Кожна Договірна Сторона, на чий території інвестиції були зроблені інвесторами іншої Договірної Сторони, гарантуватиметься таким інвесторам вільний переказ платежів, пов'язаних з інвестиціями, зокрема:

а. капіталу та додаткових сум, необхідних для підтримки і розвитку інвестицій;

б. доходів, прибутків, відсотків, дивідендів, та інших поточних доходів;

в. фондів для розрахунків по кредитах, включаючи відсоток і які прямо пов'язані з інвестицією;

- г. роялті та плати за послуги;
 - д. коштів, отриманих від повного або часткового продажу або від ліквідації інвестицій; та
 - е. компенсації, згадані в статті 4.
- є. заробітки громадян одієї Договірної Сторони, яким дозволено працювати у зв'язку з інвестицією на території іншої.

2. Перекази здійснюватимуться без затримок, у вільно конвертованій валюті, по офіційному обмінному курсу, дійсному на дату переказу, згідно до порядку, визначеного Договірною Стороною, на території якої була здійснена інвестиція, при умові, що всі фінансові зобов'язання у відношенні до Договірної Сторони були виконані.

3. Договірні Сторони зобов'язуються надавати переказам, згаданим в параграфі 1 та 2 цієї статті, режим не менш сприятливий, ніж той, що надається переказам, за походженням від інвестицій, здійсненим інвесторами будь-якої третьої Держави.

СТАТТЯ 6 Суброгація

1. Якщо Договірна Сторона або будь-яке з агентств здійснює платежі будь-яким інвесторам згідно до гарантій або страховок, які вона надала у зв'язку з інвестицією, інша Договірна Сторона визнаватиме дійсність суброгації на користь останньої Договірної Сторони або агентства будь-яких прав або повноважень отриманих інвестором.

Договірній Стороні або будь-якому з агентств, яким суброговано права інвестора буде надано ті ж права, якими користується інвестор і в тій мірі, в якій вони виконують такі права, вони виконуватимуть як права, так і обов'язки інвестора у відношенні до такої застрахованої інвестиції.

2. У випадку суброгації, як визначено у параграфі 1 цієї статті, інвестор не повинен виконувати надані права без дозволу Договірної Сторони або будь-якого призначеного нею агентства.

СТАТТЯ 7

Вирішення спорів між однією Договірною Стороною та інвестором
іншої Договірної Сторони

1. Спори між одною з Договірних Сторін і інвестором іншої Договірної Сторони нотифікуватимуться письмово, включаючи детальну інформацію, інвестором приймаючий інвестицію Договірній

Стороні. Будь-який спір між сторонами вирішуватиметься шляхом дружніх переговорів.

2. Якщо спір не вирішуватиметься дружнім шляхом на протязі шести місяців з дати письмового повідомлення, в якому інша Договірна сторона була повідомлена про предмет спору, зацікавлений інвестор може пропонувати, на свій власний вибір, що спір передаватиметься в:

- компетентний суд Договірної Сторони на чий території була здійснена інвестиція;

- в ad hoc арбітражний суд, встановлений згідно до Арбітражних Правил Процедури Комісії Об'єднаних Націй з питань Торгівельного Права (UNCITRAL);

- в Міжнародний Центр Вирішення Інвестиційних Спорів (ICSID), згідно з Конвенцією по Вирішенню Інвестиційних Спорів між Державами та Громадянами, відкритої до підписання з 18.03.1965 в м. Вашингтон DC, якщо обидві Договірні Сторони підписали цю Конвенцію.

3. Кожна Договірна Сторона нестиме витрати за свого власного члена суду та за його представництво в арбітражній процедурі; витрати на голову та інші витрати нестимуться в рівних частинах Договірними Сторонами. Суд може, проте, вирішувати, що більшу частину витрат нестиме одна з Договірних Сторін і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

Стаття 8

Вирішення спорів між Договірними Сторонами

1. Спори між Договірними Сторонами відносно тлумачення та використання положень цієї Угоди вирішуватимуться шляхом консультацій та переговорів по дипломатичним каналам.

2. Якщо Договірні Сторони не можуть дійти згоди на протязі шести місяців після початку спорів між ними, остання позинна, за письмовим запитом будь-якої з Договірних Сторін, бути передана до арбітражного суду, який створюватиметься наступним чином:

Кожна Договірна Сторона призначатиме арбітра і ці два арбітра призначать голову, який повинен бути громадянином третьої Держави, яка підтримує дипломатичні стосунки з обома Договірними Сторонами.

3. Якщо одна з Договірних Сторін не призначила свого арбітра і не прийняла запрошення іншої Договірної Сторони зробити призначення на протязі двох місяців, арбітр призначатиметься згідно до запиту цієї Договірної Сторони Президентом Міжнародного Суду Справедливості.

4. Якщо два арбітра не можуть дійти згоди щодо вибору Голови на протязі двох місяців після їх призначення, останній призначатиметься згідно до запиту будь-якої Договірної Сторони Президентом Міжнародного Суду Справедливості.

5. Якщо у випадках, визначених в параграфах 3 та 4 цієї Статті, Президент Міжнародного Суду Справедливості не може виконувати зазначені функції, або якщо він є громадянином будь-якої Договірної Сторони, призначення робитиметься Віце-президентом, і, якщо останній також не може або є громадянином будь-якої Договірної Сторони, призначення робитиметься наступним за старшинством суддею арбітражу, який не є громадянином будь-якої Договірної Сторони.

6. Згідно до інших положень, зроблених Договірними Сторонами, суд визначатиме свою процедуру. Суд досягатиме своїх рішень більшістю голосів.

7. Рішення суду остаточне і обов'язкове для кожної з Договірних Сторін.

8. Кожна Договірна Сторона нестиме витрати за свого власного члена суду та за його представництво в арбітражній процедурі; витрати на голову та інші витрати нестимуться в рівних долях Договірними Сторонами. Суд може, однак, вирішити, що більшу частину витрат нестиме одна Договірна Сторона і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

СТАТТЯ 9

Використання інших правил і спеціальних зобов'язань

1. Якщо випадок обумовлений одночасно як цією Угодою та іншою міжнародною угодою до яких приєдналися обидві Договірні Сторони, ніщо в цій Угоді не заважатиме будь-якій Договірній Стороні або будь-яким їхнім інвесторам, які володіють інвестиціями на території іншої Договірної Сторони користуватись перевагами тих правил, які є більш сприятливими для його випадку.

2. Якщо режим, який надаватиметься одною Договірною Стороною інвесторам іншої Договірної Сторони згідно до законодавства та правил або інших спеціальних контрактних зобов'язань є більш сприятливим ніж той, що наданий цією Угодою, застосовуватиметься більш сприятливий.

СТАТТЯ 10

Консультації та обмін інформацією

За запитом будь-якої Договірної Сторони, інша Договірна Сторона погоджуватиметься без затримок на консультації стосовно інтерпретації або використання цієї Угоди.

За запитом будь-якої Договірної Сторони, повинен відбуватися інформаційний обмін в разі змін законодавства, правил, рішень, адміністративних норм або процедур або політики іншої Договірної Сторони, які мають вплив на інвестиції, зазначені в цій Угоді.

СТАТТЯ 11

Можливості використання

Положення цієї Угоди використовуватимуться відносно інвестицій, зроблених інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони до, а також після набуття чинності цією Угодою.

Стаття 12

Набуття чинності

Ця Угода набуває чинності з останньої дати, коли будь-яка Договірна Сторона повідомила іншу письмово про те, що її внутрішні законодавчі вимоги для набуття чинності цією Угодою були виконані.

Стаття 13

Чинність та припинення дії

1. Ця Угода залишається чинною на десятирічний період і продовжуватиме бути чинною надалі на аналогічний період або періоди до того часу, коли за один рік до закінчення початкового або будь-якого наступного періоду будь-яка Договірна Сторона повідомить іншу Договірну Сторону про свій намір денонсувати Угоду.

Повідомлення про припинення дії набудатиме чинності через рік після дати отримання іншою Договірною Стороною.

2. Щодо інвестицій, які здійснені перед датою, коли повідомлення про припинення дії цієї Угоди стане чинним, положення статей лишатимуться чинними протягом десяти років з дати припинення дії цієї Угоди.

Вчинено в м. Києві "1" березня 1998 р. у двох дійсних примірниках, кожний македонською, українською та англійською мовою, всі тексти є рівно аутентичними. У випадку розбіжностей в при тлумаченні положень Угоди перевага надається тексту англійською мовою.

ЗА УРЯД
РЕСПУБЛІКИ МАКЕДОНИЈА

ЗА УРЯД
УКРАЇНИ

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF MACEDONIA

AND

THE GOVERNMENT OF UKRAINE

CONCERNING

THE ENCOURAGEMENT AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Macedonia and the Government of Ukraine, hereinafter referred to as the Contracting Parties, desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States, intending to create and maintain favorable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both Contracting Parties, have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" means any kind of assets invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party provided that they have been made in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include in particular, though not exclusively:

- a) movable and immovable property as well as any other property rights, such as servitude, mortgages and other rights under the law;
 - b) shares, parts or any other kinds of participation in a company;
 - c) claims to money or to any performance having an economic value;
 - d) intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs, technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill associated with an investment;
 - e) any rights granted by law or agreement, such as concessions granted in accordance with applicable regulations, that regulate the performance of activities including the right to search for, process, extract and exploit natural resources.
2. The term "investor" refers to any natural or legal person of one Contracting Party that invested, is investing or intends to invest on the territory of the other Contracting Party.
- a) The term "natural person" refers with regard to either Contracting Party to any natural person who is a national of the Contracting Parties.
 - b) The term "legal person" refers with regard to either Contracting Party to any legal person including enterprises, companies, corporations, business associations and organizations established or organized in accordance with the respective state legislation of either Contracting Party having their seat in the territory of that Contracting Party.
3. The term "return" means money yielded by an investment and in particular, profits, interest, dividends, royalties, any fees, including re-invested capital and capital gains
4. The term "territory" means the territory of the Republic of Macedonia and the territory of Ukraine, including land, water and in air, over which the State concerned exercises, in accordance with international law, sovereign rights and jurisdiction of such areas.
5. Any change in the form of an investment, does not affect its character as an investment.

ARTICLE 2

Promotion and Admission of Investments

1. Each Contracting Party shall promote, in its territory, investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.
2. When a Contracting Party shall have admitted an investment in its territory, it shall grant in accordance with its laws and regulations the necessary permits in connection with such an investment and with the carrying out of licensing agreements and contracts for technical, commercial or administrative assistance. Each Contracting Party shall, whenever needed, endeavor to issue the necessary authorizations concerning the activities of consultants and other qualified persons of foreign nationality

ARTICLE 3

Protection and Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall protect within its territory, investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale and should it so happen, liquidation of such investments.

2. Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment, within its territory, of the investments of the investor of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favorable than that granted by each Contracting Party to investments made by its own investors or by investors of any third State.
3. The treatment of items 1 and 2 of this Article shall not apply to privileges which either Contracting Party accords to investors of any third State because of its membership in, or association with, a free trade area, customs union, common market or to an existing or future convention on the avoidance of double taxation, or any other international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation and Compensation

1. Neither of the Contracting Parties shall take, measures of expropriation, nationalization or any other measure having the same effect against investments belonging to investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest, on a non-discriminatory basis and under due process of law and provided that provisions be made for effective and adequate compensation.

Such compensation shall amount to the market value of the expropriated investment immediately before the expropriation or the impending expropriation become public knowledge. The compensation for damage includes also the interest calculated on the annual LIBOR basis from the date of nationalization to the date of payment.

2. The amount of compensation shall be settled in the convertible currency and freely transferable and paid without undue delay to the person entitled there to without regard to its residence or domicile.

A compensation shall be deemed to be made "without undue delay" if effected within such period as is normally required for the completion of the procedure of payment of compensation.

The said period shall commence from the date when the amount of expropriated investment was settled and may not exceed six months.

3. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses due to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot on the territory of the other Contracting Party shall be accorded treatment provided for in Article 3e, paragraph 2 as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement.

Resulting payments shall, whenever possible, be transferable without delay, in the convertible and freely transferable currency.

ARTICLE 5

Transfer

1. Each Contracting Party, in whose territory investments have been made by investors of the other Contracting Party, shall grant those investors a free transfer of the payments relating to these investments, particularly of:

- a) the capital and additional sums necessary for the maintenance and development of the investment;
 - b) gains, profits, interests, dividends and other current income;
 - c) funds in repayment of loans including interest and directly related to an investment;
 - d) royalties and fees;
 - e) the proceeds for a total or partial sale or liquidation of an investment;
 - f) compensation provided for in Article 4;
 - g) the earnings on nationals of one Contracting Party who are allowed to work in connection with an investment in the territory of the other.
2. Transfers shall be effected without delay in a freely convertible currency in the official exchange rate effective for the current transaction at the date of the transfer, in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made, provided that all financial obligations toward this Contracting Party have been fulfilled.
 3. The Contracting Parties undertake to accord to transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article a treatment no less favorable than that accorded to transfers originating from investments made by investors of any third State.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If a Contracting Party or any agency makes a payment to any of its investors under a guarantee or insurance, it has contracted in respect of an investment, the other Contracting Party shall recognize the validity of the subrogation in favor of the former Contracting Party or agency to any right or title held by the investor.
The Contracting Party or any agency that is surrogated in the rights of an investor shall be entitled to the same rights as those of the investor and to the extent that they exercise such rights they shall do so subject to the obligations of the investor pertaining to such insured investment.
2. In the case of subrogation as defined in paragraph 1 above, the investor shall not pursue a claim unless authorized to do so by the Contracting Party or any agency thereof.

ARTICLE 7

Settlement of Disputes between one Contracting Party and an Investor of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the host Contracting Party of the investment. Any such dispute between the parties, should be settled by means of friendly negotiations.

2. If the dispute cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification by which the other Contracting Party has been advised about the subject of the dispute, the investor concerned may suggest, at his own choice, that the dispute be submitted to:
 - the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or
 - the "ad hoc" court of arbitration established under the Arbitration Rules of procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL); or
 - the International Center for Settling Investment Disputes (ICSID), in accordance with the Convention for Settling Investment Disputes between States and Citizens, open for signature since 18.03.1965 in Washington D.C., if both Contracting Parties signed this Convention.
3. Once the dispute has been submitted to the competent tribunal of the Contracting Party or to international arbitration, the choice of one or the other procedure will be definitive.
4. The arbitration award shall be based on:
 - the provisions of this Agreement;
 - the national law of the Contracting Party in whose territory the investment was made, including the rules relative to conflicts of law;
 - the rules and the universally accepted principles of international law.
5. The arbitration award shall be final and binding for the Parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the decisions in accordance with its national law.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between Contracting Parties

1. Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation and application of the provisions of this Agreement shall be settled by consultation and negotiation through diplomatic channels.
2. If both Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute between themselves, the latter shall, upon written request of either Contracting Party, be submitted to an arbitration tribunal which shall be constituted as follows:

Each Contracting Party shall appoint an arbitrator and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a national of a third State, which maintains diplomatic relations with both Contracting Parties.

3. If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
4. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
5. If, in the cases specified under paragraph 3 and 4 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function, or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-president, and if the latter is prevented or if he is national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a national of either Contracting Party.
6. Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure. The tribunal shall reach its award by a majority of votes.
7. The award of the tribunal is final and binding for each Contracting Party.
8. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of the chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Application of other rules and special commitments

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favorable to his case.
2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations or other specific provisions of contracts is more favorable than that accorded by the Agreement, the more favorable shall be accorded.

ARTICLE 10

Consultation and Exchange of Information

Upon written request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to consultations on the interpretation or application of this Agreement.

Upon written request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or policies of other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

ARTICLE 11
Scope of application

The provisions of this Agreement shall apply to investments made by investors of one Contracting Party in territory of the other Contracting Party prior as well as after the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 12
Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the latter date on which either Contracting Party notifies the other that its internal legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

ARTICLE 13
Duration and Denunciation

1. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force thereafter for a similar period or periods unless, one year before the expiration of the initial or any subsequent period, either Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to denounce the Agreement.

The notice of denunciation shall become effective one year after it has been received by the other Contracting Party.

2. In respect to investments made prior to the date when the notice of denunciation of this Agreement become effective, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of denunciation of this Agreement.

Done in Kiev, on March 2 1998 in two original versions, in Macedonian, Ukrainian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF MACEDONIA

FOR THE
GOVERNMENT
OF UKRAINE

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".